

PAMIATKA

posvätenia zvona a zvonice dňa 30. augusta 1931,
jakožto XIII. nedelu po sv. Trojici
vo Vrbovom na Prašníku.

Sostavil

JULIUS BODNÁR,
ev. a. v. duchovný vrbovský a senior nitriansky.

Tlačou Daniela Pažického na Myjave 1932.

Prašník.

Veriaci ev. aug. vyzn. cirkevného sboru vrbovského len v malej čiastke obydení sú v samom mestečku, Vrbovom, tak asi 300 duší, — a väčšina býva v menších-väčších grupách po rozsiahlych kopaniciach medzi lesami, kam sa počas prenasledovania ukryli, aby tak svoju evanjelickú vieru zachrániť mohli. Historik *Pavel Jedlička* vo svojom diele: *Malokarpatské pamiatky*¹⁾, v II. sväzku na strane 237 a 238 spomína, že v lesoch čachtického a dobrovodského panstva mnohí čachtickí, vrbovskí a brezovskí poddaní v XVI. storočí násilne sa usádzali a že im to mocni majitelia: Erdödyovci a Nádašdyovci nijak nemohli prekazit. Tak povstaly naše kopanice v krásnom údolí potoka *Holešky* až po *Košariská*, ba až po *Brezovú* a na *PustejVsí*, čo sa vo Vrbovom všeobecne menuje *Záhorím*, lebo lesy až do nedávna siahaly skoro až po samé Vrbové. Mená týchto Záhorcov, ako ich vo Vrbovom menujú, sú skoro tie isté, ako na Brezovej, až na mená tých osadlíkov, ktorí s tejto strany, od Váhu sa tam usiadlili.

Najväčšiu kopanicu na Záhorí tvorí *Prašník*, vzdialenosť od mestečka Vrbového asi na 4 km

¹⁾ Kiskárpáti emlék.

na západ. Rozložený je pri vtoku podkylavského potoka do potoka Holešky pri hradskej ceste, vedúcej z Vrbového na Brezovú pod Bradlom v úrodnom kraji pod „Tlstou horou“ a má centrálnu polohu, lebo tu sa dve doliny schádzajú, tak že prez Prašník prechádzajú aj Holeškári aj Podkylavčania. — Domy sú pohromadé stavané, tak že Prašník predstavuje malú dedinku. Má troj-triednu št. ľudovú školu, *Potravné družstvo* a od roku 1930 aj *Úverné družstvo*, ako aj *Národný slovenský spolok*, má miestostarostu, ba aj svojho hajtmana. Obyvateľstvo až na malé výnimky je čisto evanjelické a tvorí hlavnú čiastku vrbovského ev. a. v. cirk. sboru.

V cirkevnom ohlade je tu cirk. námestný dozorca a tiež námestný kurátor.

Nášmu Prašníku chyboval *zvon a zvonica*, aby tamojších ev. cirkevníkov upomínal aj na vyššie ciele nášho tuzemského života.

Aby sa to stať mohlo, o to postarala sa dobropovestná evanjelická zvonolejárska firma: *Bratia Fischer v Trnave*, ktorá na žiadost nižepodpísaného darovala k 400 ročnej pamiatke augsburského vierovyznania zvon na tón „H“ o 180 kilogramoch dňa 7. júla 1930 v hodnote asi 5000 kor. čsl. Zvon má odznak Biblie s nápisom: „1530—1930. Na 400 roč. jubileum augsbur. vyznania darovali bratia Fischer v Trnave r. 1930. Chválte Boha našeho všickni služebníci jeho, kteříž se bojíte jeho, i malí i veľcí!“ Zjev. sv. Jána 19, 5. — Štedrým darom

aj na tomto mieste ďakujeme za veľkolepý dar. Nech hlása na dlhé časy dobrú pamiatku bratov Fischerovcov!

Zvon bol dlho umiestený v chráme Božom vo Vrbovom a skoro rok čakal po svoje pristrešie.

Aj o to, o primeranú zvonici postarala sa dobročinnosť a to dobročinnosť účastinárov tamojšieho Potravného družstva a zvlášte troch najväčších: *Martina Boora Deviatnika* staršieho; *Juraja Nosku*, námestného cirk. inšpektora a vodovy *Kateriny Duriškovej* od Ďurišov. Ich priinením Potravné družstvo prašnícke snášalo všetky trovy, spojené so stavbou zvonice v obnose asi 3000 kor. čs. okrem ručných prác a záprahov, ktoré konali cirkevníci zdarma. Aj týmto štedrým darom a ochotným pracovníkom vyslovujeme tu srdečnú vdaku, aby ich príklad horlivosti svietil aj dalším potomkom a lúbezný hlas zvona aby dlho mohli počúvať.

Fould — Špringerovské panstvo za polovičnú cenu dalo k tomu potrebné zdravé dubové drevo, za čo sa aj tomuto panstvu podakúvame a zvlášte lesnému p. Karolovi Kočímu v Chraستiach. — Štefan Nosko, absolvent Priemysel. školy, zhотовil zdarma kríž.

Posviacka zvona a novej zvonice odbávala v sa XIII. ned. po sv. Tr. dňa 30. augusta roku 1931.

Pre zvon došli mládenci a panny na ovenčenom voze do Vrbového spolu s niektorými

staršími, kde ich čakal zástup mestských ev. veřiacich, ako tiež aj z dolných dedín došlých evanjelických cirkevníkov, ako z *Orvišta*, a to jak z Malého, tak aj z Veľkého, z *Boroviec*, zo Šterus, ba aj z *Pieštan*. Zvon sprevádzal zástup na čele s duchovnými: *Juliusom Bodnárom*, seniorom, *Teodorom Bálentom*, kaplánom a kantورom učiteľom *Štefanom Dlhánim*. Pred Prašníkom očakával druhý zástup zo Záhoria a s celého okolia na čele s konseniorom *Petrom Boorom* z Holiča, s duchovnými: *Jánom Lichnerom* z Brezovej, *Michalom Valáškom* z Košarísk a št. učiteľom správcom: *Michalom Molnárom* s Prašníka a tiež št. uč. spr. *Jánom Židkom* s Dúbravy.

Posviacka odbavila sa v krásnom počasí na vršku pri zvonici za ohromnej účasti celého okolia, takže dávno nevidel nás Prašník v svojom lone toľko ľudí pohromade. Liturgovali: *Michal Valášek*, ev. duchovný s Košarísk a *Teodor Bálent*, seniorálny kaplán. Kázal *Ján Lichner*, brezovský slova B. kezatelia a posviacal z poverenia seniora konsenior *Peter Boor*, ev. slova B. kázateľ holičský, ktorého predkovia práve z Vrbového pochádzajú. Obe reči dali sme na pamiatku vytlačiť, aby si ich naši ev. cirkevníci, ako aj ich potomci aj viackrát prečítať mohli. Lebo latinské príslovie hovorí, že „*písma ostanú, ale slová uletia.*“ (*Scripta manent, verba volant*).

Spoločný obed bol u p. uč. spr. *Michala Molnára*, ktorému, ako aj jeho panej *Marii Mol-*

nárovej rod. *Jandovej* srdečne ďakujeme za ustávanie a Potravnému družstvu za telesné opatrenie hostov.

Počas obedu povedané boli mnohé zdravice, z ktorých vyzdvihнемe zdraviciu na bratov Fischerovcov vynesenú, že pokial iné závody svoje továrne zavierajú, pracujúci ľud bez chleba rozpúštajú, tento závod sa drží a ešte aj tak cenné dary dáva.

Boh to odpláť a daj, aby darovaný zvon slúžil k povzneseniu ev. horlivosti a ku zveladeniu slávy Božej medzi nami.

Julius Bodnár.

Kázeň

Jána Lichnera, farára brezovského.

*Dej nám, Bože, hlasu Tvého vždy šetřiti,
dej nám vůli Tvoji stále se řídit,
bychom, za ním jdouce, přist mohli po boji
časném k Tebe, Bože, ve věčném pokoji. Amen.*

Ó, jak utešene, jak veľkolepe ozývajú sa za rannej chvíle milé hlasy vtáctva nebeského v tejto peknej a tichej dolinke, keď ešte pred východom milého slnka, povznásajúc sa vo výšinách nebeských, oslavujú nebeského Tvorcu a Živiteľa svojho. Jak dojemne vedia hovoril svojim prenikačným hlasom aj k ľudskému srdcu. Mimovolne cíti sa človek ponuknutým k tomu, aby sa pripojil spevom svojím k ich milému spevu a vzdával česť Tomu, ktorý je aj jemu Tvorcom, aj jemu mocným Živiteľom.

A k týmto milým zvukom nebeských a prírodných spevákov od týchto čias družit sa bude nový hlas: hlas tohto zvona, ktorému štedrá kresťanská láska dala možnosť, aby sa tu ozýval, aby jeho klahol naplňoval čisté ovzdušie tohto údolia a aby upomínal tunajších veriacich, žeby nezabúdali povznášať sa na perutiach modlitieb

a spevov ta k trónu Najvyššieho, od neho vyprosit si pomoc k prácam životným a jemu prinášať vdaky za prijaté dobrodenia.

Nech hlas tohto zvona považovaný je od vás, milí spoluveriaci naši, ako výstražný hlas pre dietky Božie, ktorý sa bude k vám prihovárať a zvukom svojim vaše chyže naplňovať.

Text: I. Ján 2, 28—29.

„A nyní, synáčkové, zůstávejtež v něm, aby chom, když by se ukázal, smělé doufání měli a nebyli zahanbení od něho v příchodu jeho. Po něvadž víte, že on spravedlivý jest, znejtež také, že každý, kdož činí správedlnost, z něho jest narozen.“

Výstražný hlas, ktorý sa k vám, milí prásnickí veriaci, ozýva z prečítaných apoštolských slov, je pre vás všetkých upomienkou, aby ste nikdy nezabúdali na

výstražné hlasy pre dietky Božie:

1. hlas slova Božieho,
2. hlas svedomia,
3. hlas zvona.

1.

Kdežkoli shromáždí se dva neb tři ve jménu mému, tuť jsem já uprostřed nich“ — (Mat. 18, 20.) osvedčuje sa náš drahý Spasiteľ. Nuž

aj tu traja činitelia budú sa schádzať, troch mocností hlasy budú sa stretávať a veríme — v jeden harmonický súzvuk doplnovať a jeden z nich bude hlas slova Božieho.

Sme v kraji, kde žijú potomci niekdajších trpitelov za pravdu evanjelia Kristovho, ktorí sa pred ukrutnosťou svojich krvelačných tyranov poschovávali po odľahlých dolinách a v skrýšach tunajších hôr hľadali pred ich dravostou útočište. Slovo Božie, pre pravdu ktorého boli prenasledovaní, bolo ich oporou, aby v beznádejnosti neupádali. Slovom Božím sa sýtievali, ním sa živili, ním tešili, s ním žili i umierali. Sme v kraji, kde slovom Starého zákona predpovedaný a slovom Nového zákona dosvedčovaný Spasiteľ Kristus je nie cudzím, nie príchodzím, ale stálym obyvateľom jednotlivých chalúp, kde prípravy sa robia v ľudských dušiach, aby smelé dúfanie mohly mať i vtedy, keď sa ukáže ako sudca dobrých i zlých. Tak hľadíme na Vás, naši spoluveriaci zdejší, ako na takých, ktorí si k srdcu priprúšťate apoštolské napomenutie: „*Nyní, synáčkové, zůstávejtež v něm, abychom, když by se ukázal, smelé doufání měli a nebyli zahanbeni od něho v příchodu jeho.*“

Nuž „zůstávejtež“ v Ňom. Zostávajte verní jeho Slovu, zostávajte verní tomu vyznaniu, v ktorom vaši otcovia sa vyznačovali. Zostávajte v jeho Slove aj vtedy, keby ste videli, že mnohí dnes jeho Slovom pohŕdajú, zostávajte v Ňom

aj vtedy, keby niektorí aj zpomedzi vás sklátili sa v svojej oddanosti k nemu, keby sa k Nemovi nie tvárou, ale črhtom obracali — a zostávajte verní aj k tomu nášmu cirkevnému vyznaniu, tomu augsburskému, ktoré na tom Jeho večnom slove spočíva, za grunt a pravidlo viery len Jeho evanjelium pokladá. Nedajte sa pomýliť nevereckým heslám niektorých poblúdlých mladších medzi Vami, ale ani tých vnútorných škodcov, ktorí našim cirkevným učením pohŕdajú a hlásaním mylných sektárskej nauk jednotu viery otcov trhajú a k nej v nepriateľský bitevný šík sa stavajú. Zostávajte v Ňom — a on zostávať, on prebývať bude vo Vás.

2.

A keď zostávať budete v Kristu a on vo Vás, vtedy si on vás posväti, posväti do svojej služby Vaše srdecia, aby za neho láskou bily. Vaše ústa, aby ho oslavovaly, Vaše ruky, aby v prospech jeho královstva pracovaly, Vaše nohy, aby po stezkách jeho spravedlivosti chodily, A vy budete mať z toho ten nesmierny úžitok, že zobudí sa vo vás dobré svedomie a potom *glas svedomia* bude vás stále vystríhať, aby ste v nevernosti voči nemu nikdy viacej neupadli, aby ste sa skutkami nepravdy, nešľachetnosti nikdy — aspoň nie vedome — nepoviazali.

Mocne napomína nás ap. Ján: „*Poněvadž víte, že On spravedlivý jest, znejtež také, že*

každý, kdož činí spravedlnosť, z něho jest naroden." Pán nás je spravedlivý — to podstatná jeho vlastnosť. Jestli niektorú, tak túto jeho vlastnosť máme si prisvojiť. „*Kdož činí spravedlnosť, příjemný jest Bohu* (Sk. ap. 10, 35.) — potvrdzuje túto pravdu aj ap. Peter.

Aby človek neupadol v nespravedlivosť, na to má vo svojom srdci umiesteného strážcu, ktorý sa menuje svedomím. Toto je tá neviditeľná mocnosť, ktorá ide s človekom všade, kamkoľvek kročí. Ona mu je prítomná pri verejném účinkovaní, pri práci na poli, v obchode, v remesle, pri dome. Ona ho sprevádza ako tajný strážnik i vtedy, keď si človek myslí, že ho nikto nevidí, že jeho skutky nevyjdú na svetlo. Hlas svedomia je iskra Božia, ktorá vzplanie v oheň, v oheň sžierajúci, keď sa dopustíme skutku nepravého, protiviaceho sa alebo zákonom Božím, alebo zákonom krajinským. A zase jeho hlas pochvalne sa zmieňuje o našom konaní, keď vykonáme skutok prospěšný nám, našej rodinke, našim znáym, opušteným dietkam Božím, siro-tám, vdovám, nemocným, súženým; slovom, keď poslúchame hlas napomenutia Písma sv. „*Činite dobře všechnem.*“

Je pravda, že hlas svedomia dlhodobým umľčovaním, uspávaním dá sa aj umrvtiť, ale preca len príde chvíľka, keď pri malom vetríčku navštívenia Božieho odfúknutý je popol s pahrbky a vtedy ukáže sa žeravý uhlík na dne ohniska

a tento začne svietiť a páliť toho, ktorý sa domnieval, že ho už úplne utlmil. A neraz v tej najväčšej tajnosti spáchané a dlhé roky skrývané skutky, neprávosti vynesené bývajú na Božie svetlo následkom toho, že ozve sa v patričnom páchateľovi hriechu hlas svedomia a on sám ide k prisluhovateľovi pravdy a odhalí rúško s jeho skutku nešlachetnosti. Kainova pečat, ktorú nosil na svojej tvári pri bratovražednom skutku, je znamením, ktoré až po dnes odhaľuje previnilcov pred spravedlivostou súdu.

Boly v minulosti časy, bolo to vtedy, keď sa odohrávaly deje, ktorých pamiatku si v týchto jubilejných rokoch pripomíname, v dobe rodenia sa našej evanj. cirkvi pred štyristo rokami a v dobe veľkých prehánok, ktoré sa zmiernily až vydaním tolerančného patentu pred stopädesiatimi rokami, keď naši otcovia uznávaní boli od všetkých spravedlive smýšľajúcich ľudí za statočných, za hodných, osvedčovali sa byt vernými aj ako predstavení, aj ako služební, aj ako obchodníci, ako remeselníci, ako roľníci. Vtedy meno evanjelik znamenalo človeka spravedlivého, naskrize statočného, na ktorého dalo sa spoľahnúť v každom ohľade.

Bársby sa zas navrátily k nám tieto blahé pomery mravnosti a statočnosti, bársby i dnes i v budúcnosti meno evanjelický kresťan znamenalo človeka správneho, statočného, povedomého si svojich práv a povinností voči Bohu, voči

svojim príbuzným, voči cirkvi, voči národu, voči svojmu povolaniu.

A keď vy, milí veriaci tunajší, hodíte pohlád na túto Vašu vežu, ktorú dnes posviacame, nech sa vo Vás vždy zobudí to lepšie svedomie a nech Vás upomnenie na tie krásne časy, v ktorých našim evanj. predkom nebolo dovolené stavať si veže, ale keď aj bez veží živé bývalo ich svedomie a čisté od všeliakých hriechov, ktoré dnešné pokolenie obťažujú.

3.

U izraelských malých veží, stavaných vo viniciach a záhradách zvláštnou úlohou: na nich býval strážny, ktorý pozor držal nad bezpečnosťou záhrady a v pade približovania sa zlého človeka alebo iného nebezpečia upozornil majiteľa na blížiace sa nebezpečenstvo. Jeho hlas mal ho prebudíť z prípadného spánku.

Podobnú misiu má konáť aj medzi Vami hlas, ktorý sa bude ozývať z tejto veže jeho zvonom. On má Vás upozorňovať na to vždy nás obtáčajúce nebezpečie hriechu, na mračná, priблиžujúce sa k Vám v podobe mravnej skazy, v podobe nevery, ktorá tahá za sebou bezuzdnosť mravov. Hlas zvona ozývať sa Vám bude za rána, aby Vás upozorňoval, že celý deň ako dieťa Božie máte chodiť v svetle skutočnosti, — na poludnie, aby v dobe najvyššej polohy jeho obracané boly Vaše zraky na toho, ktorý vo vý-

šinách prebýva a odtiaľ žehná prácam našim, — na večer, aby Vás upozorňoval na večer Vášho života, na ktorý sa máte pripravovať a v ústrety ktorému len vtedy môžete kráčať s dobrou nádejou, jestli ste život v činení spravedlnosti strávili. Ozývať sa bude jeho hlas vo sviatok, aby Vás ponúkal íst do sv. chrámu k spoločným službám B. Ozývať sa bude pri sprevádzaní zosnulých, aby Vás živých na Váš odchod upomínal.

Nuž nech sa len ozýva jeho hlas, nech jeho srdce dotýka sa Vašich sŕdc i pri radostných i pri smútočných príležitostiach. Nech jeho tón splynie sa vždy v peknom harmonickom súzvuku Vašich spevov a modlitieb k Tomu, ktorý je alfa i omega, začiatok i koniec nášho žitia a bytia, ktorý — keď umíknu rty naše pre časnosť — v mluvú uvedie ich pre večnosť tam, kde naše hlasy splynú v jeden súzvucný celok so spevom nebeských spevákov. Amen.

Reč

pri posviacke zvonice a zvona na Prašníku
v XIII. nedeľu po sv. Tr. 1931.

*Velebíme Tebe, Bože, malí i velicí,
a prosíme: mluv, neb slyší Tvoji služebníci! Amen.*

Text: Ev. sv. Jána 18, 37.

Slávnostné shromaždenie! Pán a Spasiteľ nás podľa evanjelia sv. Matúša 10, 34. privoláva svojim učedníkom: *Nedomnívejte se, že bych přišel pokoj dát na zemi. Nepřišel jsem, abych pokoj uvedl, ale meč. Přišel jsem zajisté, abych rozdělil člověka proti otci jeho a dceru proti mateři její a nevěstu proti svegruši její.* To znamená, že s príchodom Kristovým na svet pokolenie ľudské rozdelilo sa na dva veľké tábory: jedni pridali sa k Nemu, veria v Noho, slúžia mu, dúfajúc v Noho, uňho nachodia v každej potrebe pomoc, posilu a potešenie — druhí ho zapierajú, protivia sa mu, Ním pohŕdajú, opovrhujú, slúžia hriešnej mamone sveta, hovia svojmu telu a jeho žiadostiam, svoju nádej a dúfanie skladajú v ľudoch a v pominutelných veciach tohto sveta slovom, so svetom žijú a so svetom hynú. Tamtí sú dietky Božie, títo synovia sveta

a zatratenia. *Všeliký duch, kterýž vyznává Ježíše Krista v těle přišlého, z Boha jest, ale všeliký duch, kterýž nevyznává Ježíše Krista v těle přišlého, nenit z Boha, nýbrž tot jest ten duch antikristů.* (I. Jána 4, 3). Medzi týmito

Posviacka zvona na Prašníku.

dvoma smermi, dvoma tábormi není možný mier, kompromis, ak musí byť boj, otvorené nepriateľstvo, alebo, ako Pán vrvá: *meč.* Je to ten boj duchovný, o ktorom velduch Goethe hovorí, že dejiny ľudského pokolenia není sú ničím iným, ako dejinami bojov, či konfliktov medzi vierou a neverou. Tak plní sa podnes slovo Simeonove:

Aj, položen jest tento ku pádu a ku povstání mnohým v Izraeli a na znamení, kterémuž bude odpíráno . . . (Lk. 2.)

Bratia, Sestry! Kde je naše miesto v tomto trieštení a triedení duchov: medzi vyznavačmi, či medzi zapieračmi, medzi veriacimi, či neveriacimi, medzi priateľmi či protivníkmi Pánovými? Všetci bez výnimky zúčastníť sa musíme v tomto boji. Pán pomáhal nám až posiaľ . . . Na dôkaz Jeho pomoci postavili ste si pri dôstojnom chráme Vašom v matkosbore, horlivým pričinením Vašich vodcov tento ebenha ezer — zvonici, — ktorú aj s novým zvonom, jubilejným to darom službe Boha trojjediného odovzdávame. Kedykoľvek zavznie hlas jeho, nech pripomína Vám slovo Pánovo, že *každý, kdož jest z pravdy, slyší hlas môj.* Pre neveriacich je hlas zvona *měď zvučíci a zvonec znějící,* dietkam Božím ale hlasom Božím, hlasom *nášho Pána,* volajúcim nás

1. ku pokore,
2. k pokániu,
3. k dôvere.

1.

Každý, kdož jest z pravdy . . . I dietky sveta počujú hlas zvonov, ale je im on iba znamením, volajúcim ku práci, ku stolu, alebo k odpočinku, nevnímajú skrytú mluvu, vzácne svedectvo jeho o Otcovi svetiels, od Něhož každé

dání dobré a dar dokonalý zhúry jest sstupující, v Němž jsme, hýbeme se a trváme, ktorý dáva život i dýchaní i všecko, bez jehožto pomoci, nic nemůžeme učiniti.“

Veria len tomu, čo vidia, počujú a hmatajú. Spoliehajú len na seba, na svoju silu, schopnosti a prostriedky, na ľudský um a jebo vymoženosť. Vo svojej povýšenosti a pýche hrdo vyznávajú: *Bohatý jsem a zbohatl jsem a žádného nepotrebují . . . (Zj. 3, 17.)*

Diefa Božie v tajomnej mluve zvonov počuje hlas kráľa pravdy, hlas svojho dobrého pastiera. A On jej privoláva ústami apoštola: *Co máš, ješto bys' nevzal a kdyžs' vzal, proč se chlubíš, jako bys' nevzal.* Všetko, čo máme na tele i na duši, na statku i na poctivosti je darom jeho Božskej milosti. *My nic nemůžeme sami ze sebe, jakožto sami ze sebe, ale způsobnost naše z Boha jest (II. Kor. 3, 4.).* Všetko, čo konáme, deje sa Jeho riadením a pomocou: zdar či nezdar, štastie či neštastie, radost či sklamanie, život i smrť — všetko je v jeho rukách! „Jestli jsem kde prospěch měl, Tys', môj Bože, tomu chtěl, mé štěstí jestí Tvé. My nemáme sa čím chlubit, menovite nie pred obličajom Božím, ako apoštol Pavel dotvrdzuje: *Jestližet se mám chlubiti, nemocni svými se chlubiti budu (II. Kor. 11, 30.)*

Jak marné a zbytočné je všetko vypínanie sa pred obličajom toho, ktorý nehľadí na to, čo

je pred očima, ale zpytuje srdcia a privoláva každému hrdo sa vypínajúcemu: *Pravíš, bohatý jsem a zbohatl jsem . . . a neviš, že jsi bídny a mizerný i chudý i slepý i nahý.* Nie na podstavce domýšlivosti, ale na kolená núti nás hlas nášho Pána, k pokornému soznaniu: *Menší jsem všech milosrdenství a vší pravdy, ktorouž jsi učinil s služebníkom svým* (I. Mojž. 32, 10.) *Chvalte teda Boha našeho všickni služebníci jeho a kteříž bojíte se jeho i malí i velici* (Zj. 19, 5). Hlas zvonov volá nás ku pokore,

2.

ku pokániu. Ked v nedelu, alebo vo sviatok zavznie velebný hlas zvonov: *Pojdte, neb jíž připraveno jest všecko:* tu dietky sveta počinajú sa jednomyselne vymlouvati, jeden, že ves, druhý patero spŕežení volu kúpil, tretí, že ženu pojal. Dieta Božie, ale *veselí se z toho, když mu praveno bývá:* *Pojdme do domu Hospodinova,* spechá do chrámu nie z púheho zvyku, sotrvánosti, ale z vnútorného popudu, z vnútornej duševnej potreby.

Prečo? Lebo v chráme nachodí duša veracia, čo nikde inde na svete: pokoj svedomia, ospravedlnenie z hriechov a priamy prístup k Bohu. — S bolestou cítime, že hriech je kliatbou ľudského pokolenia, je tou *hradou, dělící nás na různo* od Otca nebeského (Ef. 2, 1. 4.) cítime,

že hradbu túto zboriť, veľký účet svedomie naše pred Hospodinom obťažujúcich hriechov vyrovnať neni sme vstave. *Může-li mouření změnit kůži svou aneb pardus peřestrost svou?* Táže sa prorok Boží Jeremiáš (13, 13). Isteže nemôže. A práve tak nemôžeme my sami smyt naše hriechy, očistit svoje nepravosti, zbielit to poškvrnené rúcho hriecha. Nič nepomôžu naše zásluhy, dobré skutky, na ktoré radi odvolávajú sa mnohí. I ked urobíme všetko, čo sme povinní boli, povedzme: *služebníci neužitoční sme, čo sme povinní boli urobit, urobili sme.* Zbielit môžeme rúcho hriecha jedine v čistej krvi Baránka nevinného a nepoškvrneného Krista, za nás vyliatej na kríži Golgaty. A ked by boly hriechy *naše ako šarlát a ako červenec dvakrát zbarvený, zbelejú ako sneh a ako vlna budú,* jestiže zbielime ich v krvi Kristovej a vložíme na toho muža bolesti. Lebo tak zato máme, že *člověk bývá spravedliv učinen věrou bez skutků zákona.* (Rim. 3, 28.)

Túto ústrednú pravdu našej dľa čistého slova Božieho obnovenej cirkvi hlásat Vám bude tento jubilejný ku 400-mu výročiu augšburského vyznania z lásky Kristovej darovaný zvon. *Každý, kdož jest z pravdy, slyší hlas můj!* Kiež slyšíte a vnímate hlas jeho, odpovedajúc naň tým kažúcim ohlasom: *Otče, zhřešili jsme proti nebi a před Tebou, aniž jsme hodni slouti ditkami tvými* (Lk. 15, 18—19.) a *Bože, bud milostiv mně hříšnému!* Hlas zvona volá k pokániu a

3.

k dôvere. Slávnostne a velebne zneje hlas zvona keď či v deň všedný či v sviatočný volá: *Chvalte Boha našeho všickni služebníci jeho a kteříž se bojíte jeho i malí i velicí**), ale tklivo ozýva sa hrana jeho, keď pripomína nám, že *ne-máme zde mesta zůstávajícího* (Žid. 13, 14.) a že *uloženo jest lidem jednou zemřtí a potom přijde soud* (Žid. 9, 27).

Voči záhade smrti stoja dietky sveta bezradné. Na tú najpodstatnejšiu otázku: kam ubierajú sa naši milí, ktorí nás odišli, čo bude s nami, keď smrť zavrie naše víčka, nevedia dať uspokojujúcej odpovede, ľudská múdrost, veda, vynalezavosť tu vypovie službu, zlyhá. Nad hrobmi a rakvami stoja ako pohania, ktorí nemajú nádeje. V hodinke smrти, keď všetko ich opúšťa a všetko tu opustit musia, niet v čom by našli uspokojenia, útechy.

Nie tak dietky Božie! I v tom tklivom zvuku slyšia hlas Pána: *Neplaciž! Nermoutiž se srdce Vaše. Věříte v Boha, i ve mně věřte . . . Jduť, abych Vám připravil místo. A když odejdu a připravím Vám místo, zase přijdu a poberu Vás k sobě samému, abyste, kdež jsem já i Vy byli* (Ján 14.) Ó, blahoslavená nádeja dietok Božích! Smrť není koniec, ale je prechod k životu a blahoslavenstvu večnému! *Oko nevidalo, ani*

* Nápis na zvone.

icho neslýchalo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co připravil Bůh těm, kteříž jej milují (I. Kor. 29).

Náb. Kr! Ježiš Kristus přišel na svět, aby svědectvo vydal pravdě. On poučil nás o Bohu, o večnosti; naučil nás v Bohu poznat nášho laskavého Otca, milovat Boha i bližného. Každý, kdož jest z pravdy . . . Kdo má uši k slyšení, slyš! Ty ale mluv, Pane — prihováraj sa nám stále — lebo slyší služebník Tvůj! Amen.

P. Boor.

Pieseň ku posviacke zvonov.

Bože veľký, k Tvojej cti a sláve nové zvony posviacame dnes, vyslyš naše prosby vrúcnolkavé, do nášho sa shromaždenia snes, posváť Ty sám sebe naše zvony, požehnania lievaj na ich tóny.

V púti žitia nášho v každom čase Duchom svojím svätým spravuj nás, aby sme v tom vážnom zvonov hlace slyšali Tvoj volajúci hlas a za hlasom Tvojim veľkí, malí s túžbou spásy chtive pospiechali.

Zosnulým pri vážnom zvonov hlace ustiel v hrobe tichom na pokoj, kvíliacich však v tomže smutnom čase útešnými hlasys teš a koj, ale duše s pohrebnou tou hranou vznes pre Krista do nebeských stánov.